

PIT 2021 KOMENTARZ

Komentarze praktyczne

Suplement

Art. 52ja.¹ [Wydatki lub opłaty, które podatnik może odliczyć od dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej lub dochodu z działów specjalnych produkcji rolnej]

1. Podatnik może od dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej lub dochodu z działów specjalnych produkcji rolnej, ustalonego za 2021 r. zgodnie z art. 9, art. 23m-23u, art. 24 ust. 1-2b i 3b-3e lub art. 24b ust. 1 i 2, odliczyć poniesione w tym roku:

- 1) wydatki na nabycie zewnętrznego systemu lokalizacyjnego lub urządzenia pokładowego,
- 2) opłaty z tytułu umowy na obsługę zewnętrznego systemu lokalizacyjnego albo urządzenia pokładowego, o której mowa w art. 13i ust. 3b zdaniu drugim ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2020 r. poz. 470, z późn. zm.),
- 3) opłaty z tytułu umowy leasingu, najmu lub dzierżawy zewnętrznego systemu lokalizacyjnego lub urządzenia pokładowego lub innej umowy o podobnym charakterze, na podstawie której taki system albo takie urządzenie zostały oddane do używania

- pomniejszone o podatek od towarów i usług.

2. Odliczenie od dochodu z działów specjalnych produkcji rolnej stosuje się, jeżeli dochód ten został ustalony na podstawie ksiąg rachunkowych lub podatkowej księgi przychodów i rozchodów.

3. Wydatki i opłaty, o których mowa w ust. 1, podlegają odliczeniu do wysokości kwoty stanowiącej iloczyn 500 zł oraz liczby zewnętrznych systemów lokalizacyjnych lub urządzeń pokładowych, przy czym liczba tych systemów lub urządzeń nie może być większa niż liczba pojazdów, które wykonały w 2021 r. co najmniej jeden przejazd, za który podatnik, a w przypadku podatników będących współnikami spółki niebędącej osobą prawną - ta spółka, uiścili opłatę elektroniczną z wykorzystaniem tego zewnętrznego systemu lokalizacyjnego lub urządzenia pokładowego.

4. Wydatki i opłaty, o których mowa w ust. 1, podlegają odliczeniu od dochodu opodatkowanego na zasadach określonych w art. 27 lub art. 30c, przy czym suma odliczeń nie może przekroczyć kwoty podlegającej odliczeniu określonej zgodnie z ust. 3.

5. Wydatki i opłaty, o których mowa w ust. 1, podlegają odliczeniu, jeżeli nie zostały podatnikowi zwrócone w jakiegokolwiek formie ani nie zostały odliczone od przychodu na podstawie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym.

¹ Art. 52ja wprowadzony ustawą z 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 1163). Obowiązuje od 29 czerwca 2021 r.

6. Odliczenia dokonuje się w zeznaniu składanym za 2021 r.

7. W przypadku skorzystania z odliczenia wydatków lub opłat, o których mowa w ust. 1, przepisu art. 23 ust. 1 pkt 45 nie stosuje się.

8. Użyte w niniejszym artykule określenie:

- 1) **opłata elektroniczna** - oznacza opłatę elektroniczną, o której mowa w art. 13ha ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;
- 2) **urządzenie pokładowe** - oznacza urządzenie pokładowe, o którym mowa w art. 13i ust. 3a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, wykorzystywane do poboru opłaty elektronicznej za pomocą Systemu Poboru Opłaty Elektronicznej KAS;
- 3) **zewnętrzny system lokalizacyjny** - oznacza zewnętrzny system lokalizacyjny, o którym mowa w art. 13i ust. 3a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, wykorzystywany do poboru opłaty elektronicznej za pomocą Systemu Poboru Opłaty Elektronicznej KAS.

Komentarz: _____

I. Wprowadzenie ulgi e-Toll, II. Wysokość ulgi III. Definicje

I. Wprowadzenie ulgi e-Toll

[Ulga e-Toll] Od 29 czerwca 2021 r. wprowadzono do ustawy o PIT ulgę podatkową dla 1 przewoźników na zakup urządzeń lokalizacyjnych wykorzystywanych w nowym systemie poboru opłat drogowych e-Toll.

[System poboru opłat za przejazd drogami płatnymi] System poboru opłat dotyczy 2 przede wszystkim pojazdów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony i autobusów. System e-Toll zastąpi dotychczasowy system viaTOLL. Do 30 września będą działały oba systemy, ale od 1 października 2021 r. już tylko e-Toll. System poboru opłat drogowych w Polsce dotyczy ponad 1,2 mln pojazdów. Dlatego pojazdy wskazane wyżej będą musiały być wyposażone w urządzenia umożliwiające uiszczanie opłat w systemie e-Toll. W celu wsparcia procesu wymiany urządzeń ustawodawca zaproponował przewoźnikom ulgę związaną z nabyciem i eksploatacją nowych urządzeń.

[Odliczenia wydatków] Według tego rozwiązania podatnik ma prawo odliczyć od dochodu 3 z pozarolniczej działalności gospodarczej lub od dochodu z działów specjalnych produkcji rolnej ustalonego na podstawie prowadzonej podatkowej księgi przychodów i rozchodów lub ksiąg rachunkowych wydatki poniesione:

- na nabycie zewnętrznego systemu lokalizacyjnego lub urządzenia pokładowego,
- opłaty z tytułu umowy leasingu, najmu lub dzierżawy zewnętrznego systemu lokalizacyjnego lub urządzenia pokładowego lub innej umowy o podobnym charakterze,
- na opłaty z tytułu umowy na obsługę zewnętrznego systemu lokalizacyjnego albo urządzenia pokładowego.

W uldze uwzględnia się wydatki i opłaty w kwocie netto, tj. bez VAT. Ulga przysługuje podatnikom opodatkowanym według zasad ogólnych i podatkiem liniowym. Odliczenia dokonuje się w zeznaniu rocznym za 2021 r. Odliczeniu podlegają wydatki poniesione wyłącznie w 2021 r., jest to więc ulga jednoroczna. Wydatki i opłaty podlegają odliczeniu, jeżeli nie zostały podatnikowi zwrócone w jakiegokolwiek formie ani nie zostały odliczone od przychodu na podstawie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym.

II. Wysokość ulgi

- 4 **[Limit odliczenia]** Odliczeniu podlegają wydatki i opłaty do wysokości kwoty stanowiącej iloczyn 500 zł oraz liczby zewnętrznych systemów lokalizacyjnych lub urządzeń pokładowych. Przy czym liczba tych systemów lub urządzeń nie może być większa niż liczba pojazdów, które wykonały w 2021 r. co najmniej jeden przejazd, za który podatnik, a w przypadku podatników będących współnikami spółki niebędącej osobą prawną - ta spółka, uiścili opłatę elektroniczną z wykorzystaniem tego zewnętrznego systemu lokalizacyjnego lub urządzenia pokładowego. Maksymalna wysokość ulgi wynosi 500 zł (netto) na każdy pojazd podatnika, który w 2021 r. dokonał przejazdu po drogach płatnych i zapłacił za niego elektronicznie. Korzyść z ulgi wynika z faktu, że przewoźnik dokona odliczenia od dochodu, niezależnie od zaliczenia wydatków do kosztów uzyskania przychodów.

Przykład

Indywidualny przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą opodatkowaną według skali podatkowej. Rozlicza się prowadząc podatkową księgę przychodów i rozchodów. Posiada 5 pojazdów objętych systemem e-Toll. Na zakup nowych urządzeń systemu e-Toll i abonament związany z ich obsługą wydał w sumie w 2021 r. 9 500 zł netto. Wydatki te zaliczył do kosztów uzyskania przychodów. Niezależnie od tego ma prawo odliczyć od dochodu tytułem ulgi e-Toll kwotę 2 500 zł (500 zł × 5 pojazdów). Odliczenia podatnik dokona w zeznaniu PIT-36 składanym za 2021 r.

III. Definicje

Poprzez odesłanie do ustawy o drogach publicznych (j.t. Dz.U. z 2021 r. poz. 1376) na potrzeby ulgi wprowadzono definicje:

- opłaty elektronicznej pobieranej za przejazd określonymi przez przepisy drogami krajowymi. Opłatę elektroniczną ustala się jako iloczyn liczby kilometrów przejazdu i stawki tej opłaty za kilometr dla danej kategorii pojazdu;
- urządzenia pokładowego;
- zewnętrznego systemu lokalizacyjnego.

Na potrzeby poboru opłaty elektronicznej są stosowane urządzenia mobilne, zewnętrzne systemy lokalizacyjne oraz urządzenia pokładowe, wykorzystujące technologie pozycjonowania satelitarnego i transmisji danych.

Art. 52n. [Odliczenie od podstawy obliczenia podatku darowizny na przeciwdziałanie COVID-19]

1. Od podstawy obliczenia podatku ustalonej zgodnie z art. 26 ust. 1 lub art. 30c ust. 2 w celu obliczenia podatku lub zaliczki podatnik może odliczyć darowizny przekazane od dnia 1 stycznia 2020 r. do końca miesiąca, w którym odwołano stan epidemii ogłoszony z powodu COVID-19, na przeciwdziałanie COVID-19, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy o COVID-19:

- 1) podmiotom wykonującym działalność leczniczą, wpisanym do ogłoszonego w Biuletynie Informacji Publicznej Narodowego Funduszu Zdrowia wykazu podmiotów udzielających świadczeń opieki zdrowotnej, w tym transportu sanitarnego, wykonywanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19²;
- 2) Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych z przeznaczeniem na cele wykonywania zadań ustawowych;
- 3) Centralnej Bazy Rezerw Sanitarno-Przeciwepidemicznych z przeznaczeniem na cele wykonywania działalności statutowej;
- 4) domom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, noclegowniom, schroniskom dla osób bezdomnych, w tym z usługami opiekuńczymi, ośrodkom wsparcia, rodzinnym domom pomocy oraz domom pomocy społecznej, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369 oraz z 2021 r. poz. 794 i 803);
- 5) Funduszowi Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 568, z późn. zm.).

2. W przypadku darowizny, o której mowa w ust. 1, przekazanej:

- 1) do dnia 30 kwietnia 2020 r. – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca 200% wartości darowizny;
- 2) w maju 2020 r. – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca 150% wartości darowizny;
- 3) od dnia 1 czerwca 2020 r. do dnia 30 września 2020 r. – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca wartości darowizny;
- 4) od dnia 1 października 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca 200% wartości darowizny;
- 5) od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 marca 2021 r. – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca 150% wartości darowizny;

² Art. 52n ust. 1 pkt 1 zmieniony przez ustawę z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 1163). Zmiana weszła w życie 29 czerwca 2021 r. Przepis w nowym brzmieniu ma zastosowanie do darowizn przekazanych od dnia 9 marca 2021 r.

6) od dnia 1 kwietnia 2021 r. do końca miesiąca, w którym odwołano stan epidemii ogłoszony z powodu COVID-19 – odliczeniu podlega kwota odpowiadająca wartości darowizny.

2a. Odliczenie, o którym mowa w ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i 2, przysługuje również w przypadku, gdy przekazanie darowizny nastąpiło przy udziale organizacji pożytku publicznego, jeżeli:

- 1) przekazanie darowizny tej organizacji przez podatnika, a następnie przez tę organizację podmiotowi, o którym mowa w ust. 1 pkt 1-3, nastąpiło w okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r. oraz**
- 2) organizacja ta przekazała podatnikowi pisemną informację o miesiącu przekazania środków pochodzących z darowizny oraz nazwie podmiotu, na rzecz którego te środki zostały przekazane.**

3. Odliczeniu podlegają darowizny nieodliczone na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 9 i art. 11 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym.

4. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym artykule, do darowizn stosuje się odpowiednio przepisy art. 6 ust. 2, art. 26 ust. 6, 6b, 6c, 6f, ust. 7 pkt 1 i 2, ust. 13a i 15 oraz art. 45 ust. 3a

- 1 [Cel darowizny]** Mocą ustawy z 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw zmieniono przepis art. 52n ust. 1 pkt 1 ustawy PIT. Przepis ten umożliwia odliczenie od dochodu darowizn przekazanych od 1 stycznia 2020 r. do końca miesiąca, w którym odwołano stan epidemii ogłoszony z powodu COVID-19 na cele związane z przeciwdziałaniem epidemii COVID-19. Przed zmianą przepisów podatnicy na podstawie art. 52n ust. 1 pkt 1 ustawy PIT mogli odliczyć darowizny przekazane podmiotom wykonującym działalność leczniczą wpisanym do wykazu opracowywanego przez właściwego miejscowo dyrektora oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w porozumieniu z wojewodą. W wyniku nowelizacji tego przepisu ustalono, że obecnie chodzi o darowizny przekazane podmiotom wykonującym działalność leczniczą, wpisanym do ogłoszonego w Biuletynie Informacji Publicznej Narodowego Funduszu Zdrowia wykazu podmiotów udzielających świadczeń opieki zdrowotnej, w tym transportu sanitarnego, wykonywanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19. Odliczenie dla podmiotów wskazanych w tym Biuletynie ma zastosowanie do darowizn przekazanych na ich rzecz od 9 marca 2021 r. (art. 17 ustawy z 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw).